

Participatieplan

Verbindingszone Weerribben Rottige Meente (Ossenzijl)

Inhoudsopgave

1. Inleiding: context en voorgeschiedenis
2. Doel (waarom?)
3. Doelgroepen (met wie)
4. Fasen (wanneer?)
5. Participatievragen, participatievormen en participatie instrumenten
6. Weging en terugkoppeling participatie opbrengsten
7. Communicatie
8. Organisatie
9. Budget

Projectnaam	Verbindingszone Weerribben - Rottige Meente (Ossenzijl)
Datum	28 oktober 2025
Auteur	Ruben Nijlant en Gianni Piazza
Afgestemd met	Jacko Nijland, Ivan de Wit, Mark Groothuis, Samir Bensliman, Diede ter Braak, Francina Geschiere
Opdrachtgever	Nicole Olland
Ambtelijk opdrachtgever	Henk Jonkers
Ambtelijk opdrachtnemer	Harro Pruijssen
Communicatieadviseur	Hanneke Ruiter
Adviseur vanuit expertisecentrum	Diede ter Braak
Status <ul style="list-style-type: none"> ○ In voorbereiding ○ Afgerond ○ On hold ○ Niet op schema 	In voorbereiding
Gekozen participatievormen <ul style="list-style-type: none"> ○ Raadplegen ○ Adviseren ○ Coproduceren 	Raadplegen en adviseren (zie definities in bijlage 1)
Doel proces/project	Realiseren N2000 Beheerplan doelstelling
Aandachtspunten	Ontwikkeling Randweg om Ossenzijl (gemeente Steenwijkerland)

1. Inleiding: context en voorgeschiedenis

In de Weerribben worden nieuwe gebieden ingericht voor natuur en wordt er een aantal verbeteringsmaatregelen binnen de bestaande natuur getroffen. Tussen Rottige Meente in Friesland en Weerribben Wieden, nabij Ossenzijl, ligt de N2000-opgave voor een verbindingszone, de verbindingszone Weerribben-Rottige Meente (werknaam verbindingszone Ossenzijl). De nieuw te realiseren verbindingszone geeft invulling aan diverse ecologische doelstellingen (zie Natura 2000-gebied Beheerplan). Het plangebied vormt samen met de Wieden het natuurgebied Weerribben-Wieden, het grootste laagveenmoeras van Europa. Het gebied is een restant van het laagveengebied dat zich ooit van Zwolle tot ver in Fryslân uitstreckte. Het huidige landschap met 130 waterstreekdorpen en een karakteristiek patroon van petgaten en legakkers is ontstaan door het afgraven van veen voor de turfwinning. De oppervlakte van het Natura 2000-gebied "De Weerribben" bedraagt ongeveer 3.330 ha en is grotendeels in beheer en eigendom van Staatsbosbeheer. In de eerste plaats dient de verbindingszone Ossenzijl een verbinding te vormen tussen de Weerribben en Rottige Meente, met name voor de grote vuurvliinder en de otter. In de tweede plaats dient het ruimte te geven voor leefgebieden voor diverse vogelsoorten, zoals de roerdomp, purperreiger, snor, porseleinhoen, rietzanger en de grote karekiet. Het plangebied dient ruimte en voldoende rust te bieden om aan de doelstellingen te voldoen. Beoogd is om 74 ha in te richten.

Nadat in 2017 het beheerplan is vastgesteld, zijn onder begeleiding van een werkgroep twee varianten voor de ecologische verbindingszone door een bureau uitgewerkt: boezempeil- en polderpeilvariant. In 2019 is door de Bestuurlijke Adviesgroep (BAG) gevraagd om een alternatief. Daarvoor moest aankoop van een boerenbedrijf plaatsvinden en de verbindingszone worden verlegd (verleggingsvariant). Omdat door de aanleg van een verbindingszone de aanleg van een mogelijke randweg bij Ossenzijl wordt bemoeilijkt zijn in 2020 en 2021 via ontwerp sessies (schetschuitsessies) ruimtelijke kansen in beeld gebracht. Er altijd sprake geweest van informeren en raadplegen van de omgeving. Dit kwam expliciet naar voren tijdens gehouden inloopavonden, waar bewoners input konden geven en de gegeven zogenaamde 'Schetsschuit-sessies'. Ook is in 2021 het boerenbedrijf gekocht. Vanaf 2022 zitten Gemeente, SBB, Provincie en Plaatselijk Belang om tafel om onderling af te stemmen en afspraken te maken. Er is altijd gekozen voor participatie om te zorgen dat alle belangen goed afgewogen zijn.

Eind 2023 heeft de gemeente aan de provincie duidelijkheid verschaft over het tracé van de mogelijk aan te leggen randweg. Met deze informatie kan de provincie starten met de Planuitwerking. Het projectteam is in december 2024 gestart met de planuitwerking samen met Arcadis.

Een Natura 2000-beheerplan moet om de 6 jaar worden herzien. Gedeputeerde Staten hebben in 2022 het beheerplan met maximaal 6 jaar verlengd. Het Natura 2000-beheerplan De Wieden en Weerribben moet binnen de periode van de verlenging, voor 30-5-2029, zijn herzien. De provincie start nu (in 2025) met het herzien van het beheerplan. Tijdens dit proces stellen we ook de volgende Natuurdoelanalyse (NDA 2.0) voor de Natura 2000-gebieden De Wieden en Weerribben op. Hoe de omgeving en de bij het Natura 2000-gebied betrokken partijen en organisaties kunnen participeren in dit proces staat in het participatieplan voor het herzien van het Natura 2000-beheerplan en het opstellen van de NDA. De uitkomst van het project 'Verbindingszone Weerribben Rottige Meente (Ossenzijl)' wordt meegenomen bij het herzien van het beheerplan en het opstellen van de NDA.

2. Doel (waarom?)

Het doel van de participatie is om de omwonenden zorgvuldig te betrekken bij het proces, de aanwezige kennis en capaciteiten in de samenleving te benutten en te vertalen in beleid en actie. Door middel van participatie en de informatie die we hierbij ophalen willen we een zorgvuldige belangenafweging maken voor de toekomstfunctie van de verbindingszone Weerribben Rottige Meente. Uitgangspunt hierbij zijn de te behalen doelen uit het beheerplan. Door de omgeving vroegtijdig te betrekken, komen verschillende belangen en ideeën snel op tafel. Daarnaast hopen we door zorgvuldig een participatieplan op te stellen en inwoners en belanghebbenden actief te betrekken begrip te ontwikkelen voor de keuzes die uiteindelijk gemaakt worden.

4. Fasen (wanneer?)

In hoofdlijnen zijn er in het verbindingzone Weerribben Rottige Meente vier fasen te onderscheiden. Deze vier fasen staan hieronder weergegeven:

- Fase 1. Kennisgeving voornemen Projectbesluit en participatie en de NRD**
- Fase 2. Verkenning t.b.v. Projectbesluit**
- Fase 3. TIL Ontwerp Projectbesluit en het MER**
- Fase 4. Vaststelling Projectbesluit**

Ad fase 1.

De provincie verschaft globale informatie over de achtergronden, aard, omvang en de te verwachten effecten van de voorgenomen maatregelen Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) in het kader van de MER-procedure en als Kennisgeving Voornemen en Participatie (KVP) in het kader van het op te stellen projectbesluit).

In het volgende hoofdstuk zijn per fase de belangrijkste participatievragen verder uitgewerkt, met de participatievorm en de gebruikte instrumenten.

5. Participatievragen, participatievormen en participatie instrumenten

Hieronder wordt per fase weergegeven wat de participatievragen zijn, aan wie deze vragen zijn gericht, welk instrument daarbij wordt gebruikt, wat hierbij de verwachte planning is en hoe dit wordt vastgelegd.

Fase 1: Voornemen Projectbesluit, participatie en de NRD

Participatievraag 1a. Waar moeten we rekening mee houden bij het verkennen van de toekomstige inrichting van de verbindingzone Weerribben-Rottige Meente en de communicatie hierover? Wilt u alternatieve oplossingen aandragen?

Gericht aan : `Agrariërs en burgers`
Participatievorm : raadplegen
Instrument : enquête en inloopavond
Planning : 26 februari 2025
Vastlegging : Verslag Werkgroep, rapport enquête

Participatievraag 1b. Hoe richten we het proces in en wie heeft welke rol daarin?

Gericht aan : `Samen Werkt Beter` partners
Participatievorm : raadplegen/adviseren
Instrument : toelichting in Werkgroep, AAG en BAG
Planning : februari 2025 en april 2025 en juni 2025
Vastlegging : verslaglegging Werkgroep, AAG en BAG

Participatievraag 1c. Welke aanvullingen heeft u op de NRD en het concept participatieplan?

Gericht aan : `Samen Werkt Beter` partners
Participatievorm : raadplegen/adviseren
Instrument : toelichting in Werkgroep, AAG en BAG
Planning : juni 2025
Vastlegging : verslag Werkgroep, AAG en BAG

Participatievraag 1d. Wilt u een alternatieve oplossing aandragen voor het project?

Gericht aan : `Agrariërs en burgers`
Participatievorm : raadplegen
Instrument : kennisgeving, inloopavond en nieuwsbrief
Planning : Q1 2026
Vastlegging : verslag

Fase 2: Verkenning t.b.v. Projectbesluit

Aan het begin van deze fase ligt er een goed overzicht van de 2 alternatieven (inclusief verdiepende informatie) en zijn ook de maatschappelijke effecten op hoofdlijnen duidelijk.

Participatievraag 2a. Hoe beoordeelt u mogelijke begrenzing van de natuurverbinding?
Gericht aan : agrariërs van Broeklanden
Participatievorm : raadplegen
Instrument : toelichting in gesprek
Planning : zomer 2025
Vastlegging : gespreksverslag

Participatievraag 2b. Hoe beoordeelt u de 2 alternatieven (incl verdiepende informatie) en de effecten hiervan? Wat zijn uw conclusies? Welke vervolgstappen zijn nodig?
Gericht aan : 'Samen Werkt Beter' partners
Participatievorm : raadplegen/adviseren
Instrument : toelichting in Werkgroep, AAG en BAG
Planning : najaar 2025
Vastlegging : verslag Werkgroep, AAG en BAG

Fase 3: Ontwerp Projectbesluit en het MER

Participatievraag 3a. Herkent u het voorstel aan GS? Wat wilt u de GS-leden nog meegeven? Heeft u zienswijzen op het Ontwerp projectbesluit en de MER?
Gericht aan : respectievelijk 'Samen Werkt Beter' partners, 'Agrariërs en burgers', 'Partners in Friesland'.
Participatievorm : raadplegen
Instrument : publicatie/kennisgeving en inloopbijeenkomst
Planning : Q2 2026
Vastlegging : respectievelijk verslag bestuurlijk overleg, impressie van de inloopbijeenkomst (kort verslag)

Fase 4: Definitief Projectbesluit

Participatievraag 4a. Wilt u na aanleiding van het door GS vastgestelde definitieve projectbesluit in hoger beroep gaan bij de Raad van State?
Gericht aan : respectievelijk 'Samen Werkt Beter' partners, 'Agrariërs en burgers', 'Partners in Friesland'.
Participatievorm : raadplegen
Instrument : Terinzagelegging Definitief Projectbesluit
Planning : Medio 2027
Vastlegging : GS Besluit

6. Weging en terugkoppeling participatie opbrengsten

Gedeputeerde Staten van de provincie neemt het uiteindelijke besluit over het projectbesluit. Er wordt een voorstel voorbereid op basis van de uitgewerkte voorkeursvariant. De keuze voor deze variant is een afweging tussen economische en ecologische effecten + de impact op de omgeving. De opgestelde varianten zijn daarbij weer tot stand gekomen na verschillende stakeholders te hebben geraadpleegd. Tijdens de afsluitende inloopbijeenkomst koppelen we terug wat we met de participatieopbrengst hebben gedaan. Dit wordt ook vastgelegd in het participatieverslag. Ook informeren we op dat moment de belanghebbenden op welke wijze zij deel kunnen nemen aan het besluitvormingsproces van Gedeputeerde Staten en de wijze waarop ze zienswijzen kunnen indienen of desgewenst bezwaar kunnen maken of in beroep kunnen gaan tegen het Projectbesluit.

7. Communicatie

Communicatie is een basisvoorwaarde voor goede participatie. Participanten hebben immers voldoende informatie nodig om goed te kunnen participeren. Informeren kan ook bijdragen aan

nieuwsgierigheid en betrokkenheid van (mogelijke) participanten. Ook is het belangrijk om een zorgvuldige terugkoppeling te geven aan participanten.

Tijdens deze verkenning worden de volgende instrumenten ingezet:

- Statenbrief Kennisgeving voornemen Projectbesluit en participatie en de NRD; deze worden gebruikt voor het informeren en consulteren van PS;
- Statenbrief TIL Ontwerp Projectbesluit en het MER; ter informatie;
- Statenbrief Vaststelling Projectbesluit; ter informatie;
- Inloopavonden in het gebied; na de enquête en de inloopavond op 26 februari 2025 zullen er ook in fase 2 en in fase 3, tijdens de TIL (Q1 2026) een inloopavond in het gebied worden gehouden. Hiervoor worden alle stakeholders (doelgroepen 1, 2 en 3) uitgenodigd. De inhoud van de avonden sluit aan bij het laatste contactmoment met betrokkenen, ook wordt aangegeven wat met de eerder opgehaalde informatie is gedaan. De gepresenteerde informatie op deze avonden is openbaar. Op verzoek en mits passend binnen de planning en ambtelijke capaciteit kunnen ook aan andere 'achterbannen' (zoals bijvoorbeeld de gemeenteraad) presentaties worden gegeven;
- Nieuwsbrief: in de nieuwsbrief informeren we agrariërs en burgers over de voortgang van het Natura 2000-project.
- Eindrapportage Arcadis; het adviesbureau Arcadis, dat de provincie bij deze verkenning ondersteunt zal haar conclusies en adviezen opleveren. De informatie uit deze conclusies en adviezen wordt gedeeld tijdens de inloopavonden. Dit rapport zal bij het aanbieden van het GS-voorstel openbaar worden gemaakt;
- Participatieverslag; bij het aanbieden van het GS-voorstel zal tevens een verantwoording over de invulling van het totale participatieproces worden opgeleverd. Ook dit document is openbaar (en in te zien zijn tijdens de inloopavond tijdens de TIL) en zal bij als bijlage bij het GS-voorstel worden gevoegd.

8. Organisatie

De projectteam (IPM team) geeft invulling aan voor de uitvoering van het participatieplan.

Interne verantwoordelijkheden

- Projectleider: Verantwoordelijk voor het gehele participatieproces. Rapporteert de resultaten van de deelfases aan de coördinerend portefeuillehouder uit het Plan van Aanpak.
- Omgevingsmanager: Zorgt met ondersteuning van communicatie vanuit Natura2000 voor de Wieden-Weerribben, voor de communicatie en terugkoppeling.
- Manager Projectbeheersing: Schrijft mee aan participatieplan en verzorgt budget.
- Technisch manager: Leest mee en draagt bij aan participatieproces.
- Contractmanager: Leest mee en draagt bij aan participatieproces.

Externe verantwoordelijkheden

- Werkgroep: afvaardiging van natuur, water en milieu & techniek. Behandelen specifieke thema's en rapporteren aan de projectleider, omgevingsmanager en technisch manager. Adviseren integraal. Gezamenlijk betrokken bij participatieactiviteiten. Het IPM team is gezamenlijk betrokken bij de verwerking van opgehaalde informatie, desgewenst ondersteund door communicatie.
- Ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordigers van Samen Werkt Beter-partners (AAG en BAG).

Capaciteit

Het project vereist de inzet van teamleden en mogelijk externe deskundigen voor specifieke werksessies. In het Plan van Aanpak is de raming hiertoe opgenomen.

9. Budget

In de raming is voor communicatie en algemene kosten € 19.360,- (incl. BTW) meegenomen. Hieruit kunnen de kosten van de participatie worden gedekt.

Bijlage 1 Participatievormen genoemd in de "Overijsselse participatiewijzer"

De ruimte die bij participatie aan participanten wordt geboden, is bepalend voor de beoogde opbrengst. Daarom is het belangrijk om goed na te denken over de participatievorm. Afhankelijk van de beoogde opbrengst/ mate van invloed van participatie onderscheiden we de volgende vormen.

Raadplegen: participanten zijn gesprekspartner en/of informant bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid. Het proces richt zich op het in beeld krijgen van ervaringen, belangen, verwachtingen en nieuwe ideeën. De opbrengst wordt ter kennisgeving opgevat: we zijn als provincie niet verplicht de opbrengst te verwerken. We koppelen wel altijd terug aan de deelnemers wat er met hun inbreng is gebeurd. Bijvoorbeeld op welke onderdelen beleid is aangepast. Ook wanneer de opbrengst van participatie niet leidt tot wijziging van beleid, wordt uitgelegd waarom.

Adviseren: participanten worden in de gelegenheid gesteld om problemen aan te dragen en oplossingen te bedenken. Het proces richt zich op het verkrijgen van een advies van belanghebbenden over de gewenste richting. Dit advies weegt zwaar mee in de besluitvorming. Als adviezen niet worden opgevolgd, dan moeten we helder onderbouwen waarom niet.

Coproduceren (mee-uitvoeren): participanten worden in de gelegenheid gesteld mee te werken aan mogelijke alternatieven, dan wel mede-uitvoering te geven aan de realisatie van (onderdelen van) het vastgestelde beleid. Samen met een andere partij komt het voorstel inhoudelijk en/of financieel tot stand. Als provincie verbinden we ons aan de gekozen oplossing, als deze valt binnen de vooraf afgestelde kaders.

PARTICIPATIELADDER

